

Cannabis. De meest gestelde vragen

de druglijn

V.U.: Paul Van Deun, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs,
VAD vzw, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel - december 2013 (herziene herdruk) -
D/2018/6030/38

De DrugLijn is een initiatief van VAD – VAD wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.

De DrugLijn financieel steunen kan op rekeningnummer BE52 433 1078042 09.

Vanaf € 40 ontvang je een fiscaal attest.

concept Today - druk www.epo.be - afbeeldingen www.shutterstock.com

Vlaanderen
is zorg

Cannabis is de bekendste en meest gebruikte illegale drug. Het is ook de drug waarover De DrugLijn het grootste aantal vragen krijgt. Is cannabis louter een softdrug en is een joint niet meer dan een pretsigaret? Of is het een drug die minder onschuldig is dan hij lijkt? Kan cannabis een psychose uitlokken? Deze folder biedt een antwoord op enkele veel gestelde vragen. Sommige vragen komen van gebruikers, andere van hun familie, vrienden of collega's.

Wat is het?

Cannabis, of voluit Cannabis Sativa, is de Latijnse naam voor de hennepplant. De vezels van die plant worden al eeuwenlang gebruikt om touw en kledij te maken. Ook de olie uit de plant kent tal van nuttige toepassingen. Vooral de vrouwelijke cannabisplant bevat roesopwekkende stoffen. De gedroogde bloemtoppen ervan heten marihuana, dat beter bekend is als weed (of wiet). Die toppen hebben een groenbruine kleur en scheiden een hars af met een sterke, typische geur. De hars van de plant kan ook tot blokjes of plakjes geperst worden die er haast uitzien als bouillonblokjes. Dat heet hasj of ook wel 'hasjiesj' of 'shit'. Hasjolie is nog geconcentreerder, maar komt bij ons zelden voor.

Wat doet het?

Cannabis bevat tientallen chemische stoffen: cannabinoïden. De belangrijkste en bekendste roesopwekkende stof is THC (delta-9-tetrahydrocannabinol). THC geeft een 'high' gevoel, een licht euforische stemming en een gevoel van ontspanning of zelfs slaperigheid. Afhankelijk van de dosis THC beïnvloedt cannabis de beleving van tijd en ruimte. De waarneming van kleuren en muziek wordt intenser. Cannabis kan ook een zogeheten 'lachkick' (lachbui) of 'vreetkick' (hongervoel) uitlokken. Verwijde pupillen en rode ogen zijn vaak uiterlijke kenmerken van gebruik.

Hoe wordt het gebruikt?

Roken

Cannabis wordt meestal gerookt. Dat heet 'blowen' of 'smoren'. De marihuana of hasj wordt tussen de tabak in een gerolde sigaret (een 'joint') verkruid, maar kan ook puur gerookt worden (een 'stick'). Het kan ook met een pijpje (chillum), in een waterpijp of met een verdamer (vaporiser). Het effect begint na enkele minuten en duurt ongeveer twee tot vier uur.

Eten of drinken

Soms worden hasj en marihuana verwerkt in eten (bijvoorbeeld in een cake: 'space-cake') of in drank (bijvoorbeeld in thee). Het effect van cannabis is dan moeilijker te doseren omdat het via de maag pas veel later in het bloed terechtkomt. Het kan tot een uur of langer duren voor er effect optreedt. De effecten houden ook langer aan. De kans op een slechte roes wordt daardoor groter.

Wat als iemand gebruikt?

Paniekreacties bij het ontdekken van iemands cannabisgebruik komen steeds minder voor. Dat is een goede zaak want paniek is een slechte raadgever. Minimaliseren omdat het 'maar cannabis is', is evenmin een optie. Druggebruik is nooit vanzelfsprekend.

De DrugLijn krijgt regelmatig de vraag of en wanneer cannabisgebruik een probleem is. Het antwoord is niet eenvoudig: gaat het om experimenteren of om problematisch gebruik? Welke vorm het ook aanneemt, je bezorgdheid als partner, vriend, collega of ouder is vaak groot. Omdat je het beste voor hebt met de gebruiker en je hem of haar voor problemen wil behoeden, is gebruik verbieden of ontraden een logische reactie. Toch is dat helaas geen garantie op succes.

In het omgaan met iemands cannabisgebruik is een open en eerlijk gesprek de beste aanpak. Zo'n gesprek voer je best op basis van goede informatie en zonder wederzijdse vooroordelen. Lukt praten niet of wordt het gesprek te emotioneel, stel het dan even uit. Probeer in elk geval contact te houden. Zoek naar positieve aanknopingspunten waardoor praten mogelijk blijft. Vermijd eindeloze discussies over de drug cannabis op zich, maar praat over de invloed en (mogelijke) gevolgen van het gebruik op de persoon en diens omgeving. Argumenten als problemen op school, op het werk, in een relatie of met het gerecht zijn zeker zo doorslaggevend als de mogelijke gezondheidsschade door cannabis.

Spreek alleszins je bezorgdheid uit en bepaal voor jezelf waar de grens ligt. Maak duidelijk wat voor jou kan en niet kan en wees daarin consequent.

Is een rustig gesprek onmogelijk, dan is het goed om steun te zoeken bij iemand die je vertrouwt: een vriend(in), andere ouders, je huisarts,... Zeker als er sprake is van zwaar gebruik of wanneer het gaat om een heel jonge gebruiker. Verschillende centra bieden steun aan ouders, partners, vrienden en gezinsleden die begeleiding of advies willen. Zij bekijken samen met jou hoe je de situatie best benadert en hoe je er opnieuw meer vat op kan krijgen.

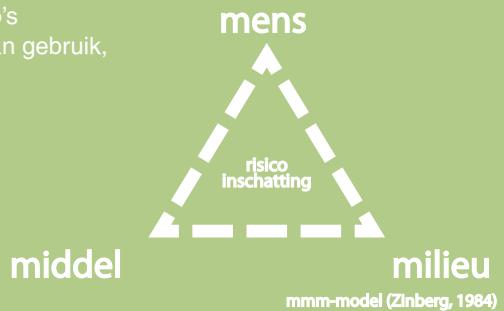
Check in elk geval www.druglijn.be voor info en advies over hoe je kan omgaan met cannabisgebruik. Gebruikers, maar ook ouders, vrienden of partners vinden er info op maat.

Wat kan er fout gaan bij cannabisgebruik?

Zoals bij elke drug verschillen de risico's naargelang de gebruiker, de manier van gebruik, de hoeveelheid, de plaats en het moment van het gebruik.

De drug (middel), de gebruiker (mens) en de omgeving (milieu) beïnvloeden elkaar en bepalen het risico.

Cannabisgebruik verstoort het geheugen. Concentreren lukt moeilijker en het reactievermogen daalt. Omdat je onder invloed sneller afgeleid bent en trager reageert, gaan cannabis en verkeer, studie of werk niet samen. Cannabis versterkt (in het algemeen) het gevoel van het moment. Wie zich dus niet goed voelt, kan zich er nog slechter door gaan voelen.

Overdosis

Te veel cannabis ineens gebruiken is niet levensbedreigend, maar het kan wel verkeerd uitdraaien. Je kan je ziek voelen (misselijk, duizelig,...) of gaan 'flippen' (angst, paniek, hyperventilatie). Dit komt meer voor bij beginnende gebruikers en gebruikers die zich vooraf al niet goed in hun vel voelen. Het komt ook voor als iemand meer binnenkrijgt dan verwacht, bijvoorbeeld via spacecake. Ook bij mensen die omwille van medische, lichamelijke of geestelijke redenen extra gevoelig zijn voor de invloed van drugs, zal cannabis sneller vervelende effecten uitlokken.

Combinaties

Veel mensen die cannabis gebruiken, roken ook tabak of drinken ook alcohol. Sommigen combineren het ook met andere illegale drugs. Zulk combigebruik geeft soms onverwachte reacties. Gebruikers kunnen plots misselijk worden of in paniek raken. Cannabis kan het effect van oppeppende drugs (cocaïne, speed, xtc) camoufleren. Bij het gebruik van tripmiddelen kan het hallucinaties versterken met een grotere kans op 'flippen' tot gevolg.

De wet

Over de wet bestaan veel misvattingen. Cannabis is niet gelegaliseerd; het is zowel voor minderjarigen als meerderjarigen bij wet verboden. Voor wie achttien of ouder is, kan het bezit van een gebruikershoeveelheid (maximum drie gram of één plant) de laagste vervolgingsprioriteit krijgen. De politie stelt dan enkel een verkort procesverbaal op. Heb je meer in bezit, word je meermaals betrapt of zijn er verzwarende omstandigheden, zoals gebruik in aanwezigheid van een minderjarige of verstoring van de openbare orde, dan komt er sowieso verdere vervolging.

In bepaalde steden, gemeenten of op bepaalde festivals kan je echter ook een onmiddellijke inning (een geldboete) opgelegd krijgen, zelfs wanneer je minder dan een gebruikshoeveelheid op zak hebt. Rijden onder invloed van cannabis wordt zwaar beboet. Actuele info over de wetgeving vind je op www.druglijn.be

En bij regelmatig cannabisgebruik?

Roken

De rook van joints bevat, net als die van gewone tabak, koolmonoxide en teer. Koolmonoxide is slecht voor hart- en bloedvaten en teer is slecht voor de longen. Doordat THC de bloedvaten verwijdt en blowers de rook dieper inhaleren dan tabaksrokers, krijgt een blower tot vijfmaal meer teer en koolmonoxide in de longen. Bovendien bestaat het risico dat wie joints rookt ook aan tabak verslaafd raakt.

Zwangerschap en borstvoeding

Bij mannen en vrouwen die veel cannabis gebruiken, kan de vruchtbaarheid tijdelijk dalen.

Ook tijdens de zwangerschap en na de bevalling is cannabisgebruik af te raden. Cannabis heeft net als alcohol een negatief effect op de melkproductie. De THC komt ook in de moedermelk terecht. Net als tabak, alcohol en andere drugs is cannabis dus niet combineerbaar met borstvoeding.

Verslaving

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen lichamelijke en geestelijke afhankelijkheid.

Je bent geestelijk afhankelijk als je steeds sterker naar een drug verlangt en je niet meer goed kan voelen zonder. Ongeveer 8% van de volwassen cannabisgebruikers en 15% van de jonge gebruikers krijgt daarmee te maken. Vooral wie gaandeweg met cannabis aan zijn of haar problemen wil ontsnappen, loopt kans op verslaving. Een drug als cannabis bevredigt sommige behoeften en verlangens wel tijdelijk, maar lost de problemen nooit op.

Je bent lichamenlijk afhankelijk als je lichaam protesteert wanneer je met een drug stopt (onthoudingsverschijnselen). De kans op lichamenlijke afhankelijkheid van cannabis is niet groot, maar bestaat wel. Wie lang en veel cannabis gebruikt, kan bij het stoppen last krijgen van ontweningsverschijnselen, zoals onrust, zweten, trillen, hoofdpijn en problemen met inslapen.

Cannabis leidt niet automatisch tot een behoefte aan zwaardere drugs. Onder cannabisgebruikers zijn soms wel andere drugs voorhanden. Dat kan de overstap vergemakkelijken. Toch gebeurt dat bij de meerderheid van de cannabisgebruikers niet.

Van veel en langdurig cannabisgebruik kan je suf, loom, ongeïnteresseerd en onverschillig worden. Zware gebruikers raken sneller in zichzelf gekeerd, kunnen sociaal angstig worden of waandenkbeelden ontwikkelen. Op die manier komen ze ook sneller in conflicten en relationele problemen terecht.

Waarom zijn sommige mensen extra kwetsbaar?

Psychoses en schizofrenie

De laatste jaren is er veel te doen over het verband tussen cannabisgebruik en schizofrenie en psychoses. Dit verband is zonder meer aangetoond. Cannabis kan psychotische reacties veroorzaken: wanneer iemand een hoge dosis gebruikt of door persoonlijke gevoeligheid voor de effecten van cannabis. Mensen met psychische problemen of aanleg voor psychotische stoornissen vormen daarom een risicogroep. Cannabis kan deze problemen versterken.

Wie een psychose doormaakt, heeft daarom echter nog geen schizofrenie. Cannabis doet schizofrenie trouwens ook niet ontstaan. Hoe en waarom schizofrenie ontstaat, is nog steeds niet echt achterhaald.

De kwetsbaarheid van jongeren

De impact van drugs op de hersenen van jongeren werd lang onderschat. De puberteit is belangrijk voor de ontwikkeling van bepaalde hersengebieden die tegelijk erg gevoelig zijn voor de impact van cannabis. In de puberteit zijn jongeren impulsiever, op zoek naar grenzen en kicks. Ze zijn op zoek naar een eigen identiteit, moeten tal van sociale vaardigheden ontwikkelen en ook leren omgaan met ontgoochelingen, verveling en mislukking. Net als elke drug kan cannabis een negatief effect hebben op die ontwikkeling. Het kan als gemakkelijke oplossing dienen om met problemen en tegenslagen om te gaan.

Onderzoek leert dat hoe jonger iemand met cannabis, alcohol of andere drugs begint, hoe groter de kans op problemen is en hoe groter de kans dat de jongere blijft gebruiken. Om al die redenen is cannabisgebruik af te raden.

Waar kan je hulp en informatie vinden?

Na het lezen van deze folder blijven ongetwijfeld heel wat vragen onbeantwoord. Ben je op zoek naar meer informatie, wil je advies of zoek je hulp? Bij De DrugLijn vind je een persoonlijk antwoord.

Zit je met vragen over je eigen cannabisgebruik of dat van iemand uit je omgeving? Wil je een eerste advies of gesprek, dan zijn er tal van centra waar je terechtkan. Weet dat je steeds kunt rekenen op discretie: voor al deze instanties geldt het beroepsgeheim. Ook als ouder, partner of vriend van iemand die cannabis gebruikt, kun je daar aankloppen voor advies en ondersteuning. De DrugLijn bezorgt je graag adressen.

Wie wil weten hoe riskant zijn cannabisgebruik is, kan dat gratis en anoniem nagaan met een online test. Wie zijn gebruik wil minderen of stoppen, kan aan de slag met een online zelfhulpprogramma. Gratis, anoniem en dag en nacht beschikbaar. www.druglijn.be maakt je daarbij wegwijs.

Contacteer De DrugLijn

Bij De DrugLijn kan je terecht met al je vragen over drank, drugs, pillen en gokken. Voor informatie, een eerste advies of voor adressen voor hulp en preventie. Anoniem, zonder taboe, zonder oordeel

Bel via 078 15 10 20

- ma-vr: 10-20 u. (niet op feestdagen)
- met een vast toestel bel je aan voordeeltarief

Neem contact via www.druglijn.be

- stel je vraag via mail, Skype of chat
- je krijgt steeds een persoonlijk antwoord

